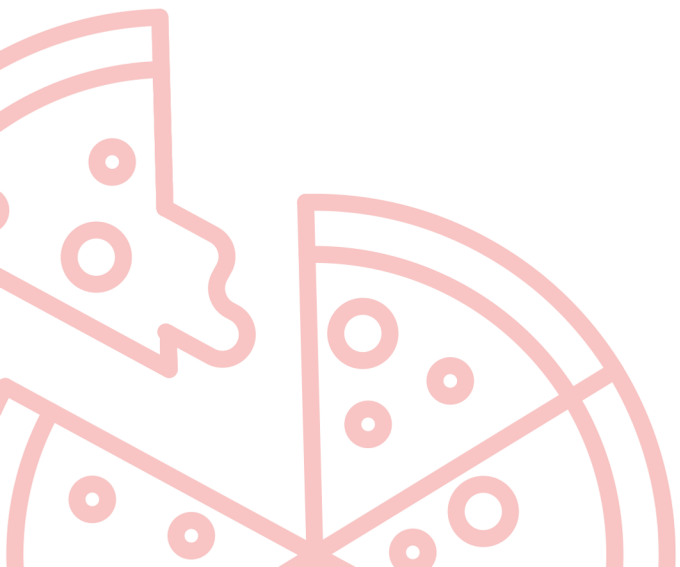

BUON APPETITO

Kleuters 1

Instappers en eerste kleuterklas

Spelen met de kleine Giovanni

Voor de kleinste kleuters kozen we de Don Boscopop als rode draad. De Don Boscopop vertelt met behulp van kleurplaten leuke verhaaltjes aan de kleinste kleuters.

- De uitgewerkte verhalen en suggesties voor een klasactiviteit, vind je in deze bundel. Je kan de verhalen ook downloaden op de website, samen met de eventuele bijlagen. De QR-code op de achterzijde van deze brochure brengt je rechtstreeks naar de juiste pagina.
- Een extraatje op de website: 'Wij zoeken Don Bosco', een zoektocht naar de Don Boscopop, gebaseerd op de zoektocht 'Wij gaan op berenjacht'.
- De prenten van de illustrator Urbankova, samen met een extra verhaal en enkele inkleurplaten zijn vind je eveneens terug op onze website.

Veel vertelplezier!

Inhoud:

Don Bosco vertelt

1. over zijn geboorte, mama, papa en broers
2. over zijn lievelingskleuren
3. over zijn mama en hoe ze eten maakt
4. over zijn handige papa die vroeg gestorven is
5. dat hij niet goed stil kan zitten en graag danst

Bijlagen (op website)

- Figuren om uit te knippen
- Koken met mamma Margherita - aperitiefhapje
- Hoe geraak je aan een Don Boscopop?
- Handleiding met foto's en patronen voor een vereenvoudigde versie van de originele Don Boscopop

Een Don Boscopop kan gratis ontleend of aangekocht worden (kostprijs 25 euro) bij Don Bosco Vorming & Animatie

Don Bosco vertelt

1. over zijn geboorte, mama, papa en broers

Doel

De kleuters leren iets meer over het gezin van Don Bosco. De Don Bosco pop vertelt zelf aan de kleuters. Dit geeft jou de kans om in gesprek te gaan met de kleuters over hun mama, papa, broer of zus.

Werkwijze

Je neemt de pop van Don Bosco en de kleuters mee naar de vertelkring. Je vraagt aan de kleuters of ze weten wie de pop is? Nee? Klopt, want ze kennen hem nog niet. Je vertelt zelf dat het Don Bosco is en dat die hen graag wat wil vertellen. Vandaag gaat hij iets vertellen over toen hij nog maar een baby was.

“Dag allemaal, ik heet Giovanni. Hoe heten jullie?” (reactie kleuters)

Laat de pop de kleurplaat nemen en laat Giovanni dan verder vertellen terwijl hij wijst naar de figuren op de plaat.

Je kan de kleurplaat eventueel ook verknippen (zie apart document) en de figuurtjes één voor één laten verschijnen wanneer de pop vertelt. De kleuters kunnen dan na het verhaal het zelf proberen naspelen met de figuurtjes.

“Dit ben ik. Hier ben ik nog maar een baby. Ik ben geboren tijdens de vakantie, in augustus. Weet jij wanneer jij geboren bent? (reactie kleuters)

Dit is mijn mama. Dit is mijn papa. Dit is mijn kleine broer Giuseppe (jongetje achter mama) en dit is mijn grote broer Antonio (jongen rechts). Ik heb twee grote broers. En jij? (reactie kleuters)

Wij wonen op een kleine boerderij in een dorpje in Italië. Waar woon jij? (reactie kleuters)

Mijn papa werkt hard op het veld. Mijn mama en mijn broers helpen mee want er is veel werk. Help jij soms mee met je mama of papa? Wat doe je dan?” (reactie kleuters)

Activiteit

1. Na het verhaal laat je de kleuters net zoals de broers van Giovanni meehelpen op het veld.
Ze scheppen zelf aarde in hun potje en zaaien er tuinkers in. Laat ze ook voorzichtig zelf wat water gieten in hun potje.
2. Of versieren ze een fotokader waar ze een foto kunnen inklevens van hun gezin.

Materiaal

- een Don Bosco pop
- kleurplaat van het gezin Bosco
- eventueel de kleurplaat verknipt en verstevigd + houten plankje met gleuf om de figuurtjes in vast te zetten
- potjes, aarde, schepjes, gietertje en zaadjes tuinkers
- kartonnen/papieren fotokaders, materiaal om te versieren, lijm

Don Bosco vertelt

2. over zijn lievelingskleuren

Doel

De kleuters leren iets meer over de basiskleuren en Giovanni's lievelingskleuren. De Don Bosco pop vertelt zelf aan de kleuters. Dit geeft jou de kans om in gesprek te gaan met de kleuters over de kleuren en hun lievelingskleur.

Werkwijze

De Don Bosco pop zit in de knutselhoek te kleuren. Je merkt hem op, gaat ernaartoe en vraagt: *"Wat ben jij aan het doen?"*

De pop antwoordt dat hij aan het kleuren is, dat hij dat graag doet want daar wordt hij rustig van. Je neemt de kleuters mee naar de knutselhoek of brengt de pop van de knutselhoek naar de vertelkring. Je vraagt aan de kleuters:

"Weten jullie nog wie dit is?"

Als de kleuters zijn naam nog kennen laat je de pop zeggen:

"Fijn dat jullie nog weten wie ik ben en hoe ik heet. Wacht, ik zal eens proberen of ik jullie namen nog ken? Het zijn er veel maar ik kan wel heel goed onthouden."

Je laat de pop de namen van de kleuters raden.

Wanneer de kleuters zijn naam vergeten zijn dan laat je de pop zeggen:

"Ik snap het dat jullie dat niet meer weten. Ik heb een moeilijke naam. Ik heet Giovanni. Het is een Italiaanse naam want ik woon in Italië."

Je kan de pop aan de kleuters laten vragen of er nog iemand uit een ander land komt? Uit welk land? Je laat de pop ook de namen van de kleuters raden.

Daarna laat je de pop de kleurplaat nemen en verder vertellen terwijl hij wijst naar de figuren op de plaat. Je kan de kleurplaat eventueel verknippen (zie apart document) en de figuurtjes één voor één laten verschijnen wanneer de pop vertelt. De kleuters kunnen dan na het verhaal het zelf proberen naspelen met de figuurtjes.

"Dit zijn mijn vrienden. En dit ben ik wanneer ik al groter ben (koorddansende Giovanni). Mijn vrienden vinden het heel spannend, zie je. Een van mijn vriendinnetjes was heel bang. 'Voorzichtig Giovanni!', riep ze.

Ik was eigenlijk ook een beetje bang. Ik had dit trucje geleerd op de markt van de acrobaten. Ik heb heel veel moeten oefenen voor ik het zelf kon.

Zien jullie de kleuren van mijn T-shirt en mijn broek? Kennen jullie de kleuren al? Welke kleuren zijn het?" (reactie kleuters)

"Ja, rood en geel, het zijn mijn lievelingskleuren. Geel van de zon. Waar ik woon, in Italië schijnt de zon veel. Geel is ook de kleur van?"

Laat de kleuters mee zoeken... De pop kan meehelpen als het niet lukt.

“Geel is ook de kleur van een citroen. In Italië groeien er citroenen aan de bomen. Weten jullie waarom ook rood mijn lievelingskleur is?” (reactie kleuters)

“Rood van een hart, omdat ik mijn mama zo graag zie. Ze is heel lief. Omdat mijn papa er niet meer is, is ze dubbel zo lief. Mijn papa is gestorven toen ik nog maar twee jaar was. Ik weet er niet veel van maar soms ben ik nog wel verdrietig. Dan troost mijn mama mij en vertelt ze een mooi verhaal over mijn papa en dan ben ik weer blij. Zeg, vertel eens. Wat is jouw lievelingskleur?” (reactie kleuters)

“Jouw lievelingskleur is blauw. Blauw is de kleur van ...? Groen is de kleur van?...”

Laat de kleuters hier mee raden met Giovanni.

Bij de kleuren kan je de pop eventueel iets meer over zijn geboortestreek laten vertellen:
“...blauw van de lucht want bij ons is die helderblauw omdat we in de buurt van de bergen wonen, groen van het gras en het bos waar ik zo graag speel,”

Activiteit

1. Na het verhaal laat je de kleuters op een groot blad liggen en je tekent hun lichaamsomtrek. Ze mogen zichzelf inkleuren, stempelen, vol plakken met snippers in hun lievelingskleur(en).
2. Je kan hen ook de vlag van Italië laten inkleuren.
3. Of je kan de kleuters eens proberen op een touw te laten stappen (dat op de grond ligt) zoals een echte koorddanser.

Materiaal

- een Don Bosco pop met kleurboek en -potloden
- kleurplaat van koorddansende Giovanni
- eventueel de kleurplaat verknipt en verstevigd + houten plankje met gleuf om de figuurtjes in vast te zetten
- grote bladen en verf, kleurpotloden of gekleurd papier om te versnipperen, lijm
- een lang dik touw

Don Bosco vertelt

3. over zijn mama en hoe ze eten maakt

Doel

De kleuters leren iets meer over zijn mama en hoe ze vroeger eten maakten. De Don Bosco pop vertelt zelf aan de kleuters. Dit geeft jou de kans om in gesprek te gaan met de kleuters over koken, eten en feest vieren.

Werkwijze

De pop zit deze keer in het keukentje van de klas. Hij heeft een houten lepel vast. Je merkt hem op, gaat ernaartoe en vraagt:

“Hé Giovanni, waarom zit je in de keuken?”

De pop antwoordt dat hij graag in de keuken zit. Het is de plaats waar het warm is en waar het lekker ruikt. Je neemt de kleuters mee naar het keukentje of brengt de pop van de keukentje naar de vertelkring. Je vraagt aan de kleuters:

“Weten jullie nog wie dit is?”

Waarschijnlijk weten de kleuters ondertussen wel wie het is.

Je laat de pop de kleurplaat nemen en laat Giovanni dan verder vertellen terwijl hij wijst naar de figuren op de plaat.

Je kan de kleurplaat eventueel ook verknippen (zie apart document) en de figuurtjes één voor één laten verschijnen wanneer de pop vertelt. De kleuters kunnen dan na het verhaal het zelf proberen naspelen met de figuurtjes.

“Dit is mijn broer Giuseppe (jongetje vooraan). Dit ben ik. En dit is mijn mama. Wij dragen hout naar de keuken want mijn mama kookt op een houtvuur. Mijn mama zegt dat ik later even sterk wordt dan mijn papa want ik kan nu al vier blokken hout dragen. Ben jij ook sterk? (reactie kleuters)

Mijn mama kookt graag. Ze kookt ook lekker. Ze maakt regelmatig polenta. Kennen jullie dat? (reactie kleuters)

Polenta is in Italië het eten voor arme mensen. Wij zijn ook arm. Ik vind dat wel lekker. Hebben jullie dat al eens geproefd? (reactie kleuters)

Je kan de kleuters eens laten proeven van polenta. Het is niet erg lekker. Polenta maak je best op voorhand klaar want het duurt erg lang eer het gaar is. Je kan ook wat ongekookte polenta laten zien en de kleuters er eens aan laten voelen en ruiken.

Ter info: polenta werd traditioneel in Italië gegeten zoals wij aardappelen aten in België. Het werd gemaakt van een mengeling van graansoorten.

“Ik eet ook graag tomaatjes. Die zijn heel lekker met een blaadje basilicum en wat mozzarella. Dat maakt mijn mama als het feest is. Vandaag is het feest want vandaag is het 1 april en dan is mijn mama jarig (hier kan je zelf kiezen waarom je feest). Op 1 april halen de mensen grapjes uit en daarom gelooft niemand mij wanneer ik vertel dat mijn mama dan jarig is.”

“Wanneer ben jij jarig? Wat eet jij het liefst op jouw verjaardag?” (reactie kleuters)

Hier kan je de overgang maken naar de activiteit bij het verhaal.

“Weet je wat, zullen we samen iets klaarmaken voor een feestje met de klas?”

Activiteit

1. Na het verhaal kan samen met de kleuters een aperitiefhapje maken en feest vieren. Het recept voor het aperitiefhapje vind je in het document ‘koken met mamma Margherita’.
2. Je kan ook samen de klas versieren.

Materiaal

- een Don Bosco pop met een houten lepel
- kleurplaat van mama Bosco en de jonge kinderen
- eventueel de kleurplaat verknipt en verstevigd + houten plankje met gleuf om de figuurtjes in vast te zetten
- polenta
- wat versiering voor de klas
- voor het aperitiefhapje: toastjes, mozzarella, kerstomaatjes en basilicum, bordjes, 1 snijplank + een kindvriendelijk keukenmes (assisteer bij het snijden van de kerstomaatjes maar neem het niet helemaal over. Want kleintjes vinden het fijn om iets te mogen doen zoals de groten)

Koken met mamma Margherita

Aperitiefhapje met mozzarella, kerstomaatjes en verse basilicum

Ingrediënten

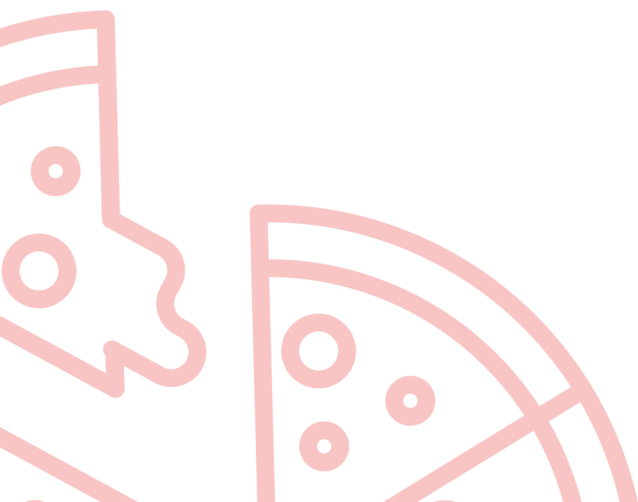
- Toastjes of stukjes geroosterd stokbrood
- Kerstomaatjes
- Mozzarella (in kleine stukjes gesneden)
- Verse basilicum

Werkwijze

1. Geef elke kleuter een bordje met twee toastjes of één stukje geroosterd stokbrood
2. Laat ze tot bij jou komen om twee stukjes stukje mozzarella te komen halen, een kerstomaatje in twee te snijden en twee blaadjes basilicum te plukken
3. Toon hoe ze stap voor stap hun hapje op de toastjes moeten bouwen:
oerst de mozzarella
odan het blaadje basilicum
oen dan een half tomaatje met de platte kant naar beneden

Tips

Je kan er wat olijfolie en peper & zout over doen

Don Bosco vertelt

4. over zijn handige papa die vroeg gestorven is

Doel

De kleuters leren iets meer over zijn papa en waarom hij zo vroeg gestorven is. De Don Bosco pop vertelt zelf aan de kleuters. Dit geeft jou de kans om in gesprek te gaan met de kleuters over zelf een huis bouwen, over een papa verliezen en verdrietig zijn.

Werkwijze

De pop zit deze keer in de bouwhoek van de klas, met blokken, een zaag en een hamer. Je merkt hem op, gaat ernaartoe en vraagt:

“Dag Giovanni, waarom zit je in onze bouwhoek? Wat ben je aan het doen?”

De pop antwoordt dat hij een huis aan het bouwen is. Net zoals zijn papa dat heeft gedaan. Hij vertelt aan de kleuters dat zijn papa hun huis helemaal zelf heeft gebouwd. Hij bouwde voor zijn gezin een klein huisje. Je neemt de kleuters mee naar de bouwhoek of brengt de pop van de bouwhoek naar de vertelkring. De kleuters kennen Don Bosco waarschijnlijk ondertussen al goed dus moet je hem niet meer introduceren.

Je laat de pop de kleurplaat nemen en laat hem vertellen.

“Dit ben ik in mijn slaapkamer. Ik ben graag in mijn huisje want daar voel ik mijn papa dichtbij. Heb ik je al verteld dat mijn mama en papa niet veel geld hadden? We waren arm. Maar mijn papa was gelukkig wel handig. Hij werkte heel hard op het veld en verdiende zo wat centjes. Hij spaarde goed en op een dag kon hij kleine stal kopen. Van die stal heeft hij voor ons een mooi huisje gemaakt. Met stenen en houten planken, een truweel, een zaag en een hamer. Hij kon dat goed.”

“Hebben jullie een handige papa? Of misschien hebben jullie wel een handige mama?”

“Mag je zelf ook meehelpen?” (reactie kleuters)

“Mijn papa werkte als boer op het veld. Hij moest altijd buiten werken ook als het hard regende en heel koud was. Zo is hij ziek geworden. Hij moest veel hoesten en kreeg hoge koorts. Zijn jullie al eens ziek geweest? Heb je dan siroop gekregen? Of misschien heeft je mama of papa dan een poepsnoepje moeten steken? Niet leuk hé?” (reactie kleuters)

“Vroeger hadden we geen hoestsiroop of pilletjes zoals nu. Daarom werd mijn papa niet beter en is hij gestorven. Ik weet er zelf niet veel van want ik was heel klein. Ik was nog geen twee jaar. Soms mis ik mijn papa. Mijn mama vertelt af en toe over hem. Zij zegt dat ik op hem lijk en dat vind ik fijn. Als ik 's avonds in mijn bed lig, denk ik soms aan hem. Van mijn mama mag ik af en toe een kaarsje branden want dat helpt zeker als ik verdrietig ben.”

“Zijn jullie ook soms verdrietig? Wat doen jullie dan?” (reactie kleuters)

“Gelukkig heeft mijn mama me verteld dat mijn papa nu in de hemel is. Ze zegt dat hij één van de sterren is aan de hemel. Nu ben ik niet meer bang als het donker is. Want dan is mijn papa altijd dicht bij mij.”

“Zien jullie de sterren? Ze schijnen naast de maan. Ik zeg altijd “Janneke maan” dat is dezelfde naam als mijn naam.” (reactie kleuters)

Activiteit

1. Na het verhaal kan je de kleuters samen een huis laten bouwen met grote kartonnen dozen of met andere grote blokken. Jullie bouwen in de klas het huisje van Giovanni na.
2. Wanneer je school in de buurt een technische school heeft kan je iemand vragen om te komen tonen hoe je een muurtje bouwt. Of misschien is een van de papa's van de kleuters wel metser of timmerman?
3. Je kan ook samen met de kleuters een kaars laten branden. Of je kan ze allemaal een kaarsje geven en in een stervorm laten zetten. Je kan dan één voor één hun kaarsjes aansteken en samen zien hoe het licht van de ster groeit.
4. Wanneer je op school een stemmige kapel, kerk of stille ruimte hebt is het een meerwaarde om daar naartoe te gaan en daar een kaarsje te branden.

Materiaal

- een Don Bosco pop met bouwblokken, een zaag en een hamer
- kleurplaat van Giovanni in zijn slaapkamer
- veel kartonnen dozen of andere grote blokken
- een mooie grote kaars of theelichtjes voor elk kind in een houdertje en een grote stervorm om de kaarsjes op te plaatsen

Don Bosco vertelt

5. dat hij niet goed stil kan zitten en graag danst

Doel

De kleuters leren iets meer over wie Giovanni is en wat hij graag doet. De Don Bosco pop vertelt zelf aan de kleuters. Dit geeft jou de kans om in gesprek te gaan met de kleuters over wie zij zijn en wat ze graag doen.

Werkwijze

De pop zit deze keer gewoon mee in de vertelkring. Hij kan niet goed stilzitten, hij neuriet en is heel vrolijk. Je vraagt:

“Dag Giovanni, wat is met jou aan de hand? Je bent zo vrolijk. Maar je kan vandaag precies niet zo goed stilzitten. Moet je pipi doen misschien?”

De pop antwoordt verbaasd:

“Nee, ik heb net pipi gedaan.”

Maar hij geeft toe aan de kleuters dat hij niet zo goed stil kan zitten.

“Hebben jullie dat ook?” (reactie kleuters)

Soms lukt het wel, als ik in een mooi boek kijk. Ik hou van boeken. Jullie ook? (reactie kleuters)

“Kijken jullie ook graag in prentenboeken? Welke boeken hebben jullie in de klas? Heb jij een lievelingsboek?” (reactie kleuters)

“Zonder mijn boek lijkt het of ik kriebels heb in mijn armen en benen en dan moet ik springen, rennen, vliegen, vallen... Kennen jullie dat gevoel?” (reactie kleuters)

“Daarom vind ik het leuk om buiten te zijn. In de wei want daar kan ik goed bewegen. Of in het bos waar ik met mijn vrienden ga spelen. Waar spelen jullie graag?” (reactie kleuters)

Ik dans en ik zing ook graag. Jullie ook? (reactie kleuters)

Ik wil jullie een lied en dansje leren. Doen jullie mee? (reactie kleuters)

“Ik heb zin, zin, zin om te bewegen.

Dus ik wandel en ik loop en ik ga zwaaien.

Ik ga springen, ik ga zitten en dan draaien.

Ik heb zin, zin, zin om te bewegen.”

Dit eenvoudig liedje is geïnspireerd op het multimove lied. Voor de bewegingen kan je je laten inspireren door de multimove dans: <https://www.youtube.com/watch?v=Bs-nJpfBWM8>

Activiteit

1. Na het liedje kan je met de kleuters een muziekinstrument maken van bekers. Wist je dat? Don Bosco enorm van muziek hield. Eén van zijn favoriete uitspraken was 'een oratorio zonder muziek is als een lichaam zonder ziel'. (oratorio = de benaming voor zijn werk met de straatjongens). Hij had later zelfs zijn eigen fanfare en trok in de buurt van Turijn rond met zijn jongens.
2. Je kan ook met je kleuters als een rondtrekkende fanfare door de gangen van de school trekken met jullie muziekinstrumenten.

Materiaal

- een Don Bosco pop
- bekertjes (mogen ook papieren zijn), allerlei vulmateriaal zoals grof zand, steentjes, belletjes, stokjes en tape

Buon Appetito is een project van:

Don Bosco Vorming en Animatie

www.donboscovorming-animatie.be

Meer info en materiaal:

